Geachte leden van de gemeenteraad van Westland,

Dank voor uw mooie bijdragen met daarin complimenten, opmerkingen en vragen.
In deze eerste schriftelijke termijn reageer ik daar graag op.
Daarnaast geef ik een nadere toelichting op een aantal onderwerpen uit het collegewerkprogramma. Dit college gaat met lef en vertrouwen de samenwerking met uw raad aan om Westland verder te brengen. Dat doen we uiteraard met onze ambtenaren en het liefst ook met onze inwoners en ondernemers. Onze inzet komt voort uit een positieve kijk op Westland en op wat we hier samen hebben bereikt. Het is belangrijk om dat ook te blijven benoemen. Als we 95% van onze tijd besteden aan de 5% die beter kan, verliezen we bijna uit het oog hoeveel er al goed gaat in onze gemeente. Dat betekent niet dat we achterover kunnen leunen. Er is altijd ruimte voor verbetering. Maar het is goed om ook oog te houden voor wat we samen voor elkaar krijgen en daar trots op te zijn.

Een woord van dank aan onze ambtenaren
We werken met relatief weinig ambtenaren hard aan alle belangrijke opgaven voor Westland en tegelijkertijd zijn we samen voortdurend bezig onze organisatie te verbeteren.
Ik ben ontzettend blij en trots dat we zien dat dat resultaat geeft.
Er wordt keihard gewerkt om onze doelstellingen te verwezenlijken. Ik dank al onze ambtenaren dan ook voor hun tomeloze inzet! Goed om te zien dat de verschillende fracties ook complimenten aan hen uitdelen. Ik geef deze namens uw raad aan hen door.

Dienstbare grondhouding blijft nodig
Eerder schreef ik het volgende: ‘We streven naar een dienstbare grondhouding. Een houding waarbij we zoveel als mogelijk warme contacten met inwoners onderhouden en waarbij we helder communiceren. Of het nu gaat om een eenvoudige melding of een complexe casus, de manier van communiceren bepaalt mede hoe onze inspanningen worden gewaardeerd.’
Soms is snel en goed onderbouwt ‘nee’ zeggen ook heel dienstverlenend, maar de grondhouding is ‘ja, tenzij’. We geven dienstverlening de komende periode nadrukkelijk meer aandacht. Met een goede monitoring van ons handelen, krijgen we een beter inzicht in waar we onze inwoners nog beter van dienst kunnen zijn. Dit gaat om snelheid, echt contact, maar ook de ervaren kwaliteit van dienstverlening. Het is mijn ambitie om de resultaten daarvan beter zichtbaar te maken en gericht te werken aan verbetermogelijkheden.

Onderzoeken
Het college begrijpt vragen over de noodzaak van een aantal onderzoeken. En een groot deel van deze onderzoeken valt onder mijn verantwoordelijkheid. We voeren deze onderzoeken uit, omdat we zorgvuldig moeten omgaan met de beschikbare middelen en capaciteit. Tegelijkertijd kunnen we niet alle benodigde kennis en expertise zelf in huis hebben. Bovendien blijkt soms, uit een onderzoek, dat aanvullende vragen zijn die nader onderzoek noodzakelijk maken.
Ik realiseer me dat dit vragen kan oproepen. Toch is het belangrijk dat we onze keuzes goed onderbouwen. Wanneer we in zo’n situatie besluiten niet verder te onderzoeken en direct tot uitvoering overgaan, kan uw raad ons daar vanuit uw controlerende taak later, terecht, op aanspreken (WV). Volgens mij is er ook raadsbreed draagvlak om verantwoord om te gaan met het geld van onze inwoners (GBW, CU-SGP en WV). Deze onderzoeken dragen daar ook aan bij.

Actieplan Groen=Goud 2.0
Met het actieplan Groen=Goud liet het college in de vorige periode zien dat we voortvarend werkten aan vergroening van Westland. Dit deden we me de natuurverenigingen, WNT-web, vele vrijwilligers en onze ambtenaren. Zoals u tijdens de fietstochten of de presentatie over het actieplan en de resultaten van de diverse projecten zag, zijn we succesvol in het verbeteren van Westland. Dit doen we door het bestaande groen te verbeteren, uit te breiden en stappen te

zetten die bijdragen aan een betere ecologie. Het afgelopen jaar zochten we in diverse kernen naar alle kansen om de versteende wijken ook te vergroenen (LPF).

Het is leuk en belangrijk daar de jeugd bij te blijven betrekken. De lessen aan de kinderen over biodiversiteit en verschillende plant- en diersoorten worden goed ontvangen en zijn zinvol en leerzaam. We merken dat het de kinderen motiveert en stimuleert om zich in de natuur te blijven verdiepen.
Kinderen zijn geïnteresseerd en hebben veel plezier tijden deze praktische lessen. Dat we de komende jaren verder gaan met de groen-blauwe schoolpleinen inrichten is geweldig. In de afgelopen jaren deden we dat alleen voor BO-scholen, maar nu gaan we ook verkennen hoe we op VO-scholen de pleinen minder stenig en uitdagender kunnen maken. Dit is niet alleen tijdens schooltijd heel prettig, maar komt de hele buurt ten goede, doordat buiten schooltijd ook een leuke speelplek voorradig is.

Ik ben blij dat het college met actieplan Groen = Goud 2.0 een vervolg geeft aan de ingezette koers. Mijn verwachting is dat we over vier jaar opnieuw zichtbare resultaten kunnen laten zien. In de discussie over de meetbaarheid van de ecologische vooruitgang maak ik een duidelijke afweging. Natuurlijk moeten we kunnen beoordelen of we de juiste dingen doen en of onze inspanningen resultaat oplevert. Daarvoor benutten we de expertise van onze ambtenaren en de natuurverenigingen. Zij beschikken over de kennis en ervaring om te beoordelen waar maatregelen nodig zijn en welke resultaten we daarmee kunnen bereiken.
Het ontwikkelen van een uitgebreid systeem met meetbare indicatoren voor ecologische vooruitgang vind ik op dit moment geen doel op zich. Het is ingewikkeld om indicatoren te vinden waarmee we over meerdere jaren betrouwbaar kunnen vergelijken en waarbij we ook het effect van onze eigen maatregelen kunnen vaststellen (D66).
Een dergelijk meetsysteem vraagt bovendien veel ambtelijke capaciteit en financiële middelen. Die capaciteit en middelen kunnen we niet tegelijkertijd inzetten voor het uitvoeren van vergroeningsmaatregelen en het versterken van de samenwerking. Ik vind het belangrijk dat de beschikbare middelen vooral ten goede komen aan de vergroening van Westland en niet aan het optuigen van een omvangrijk meetsysteem.
Daarnaast verwacht ik niet dat cijfers en indicatoren op zichzelf de betrokkenheid van inwoners vergroten. Die betrokkenheid ontstaat vooral wanneer inwoners zelf kunnen bijdragen aan het vergroenen en verbeteren van hun leefomgeving. Vanuit enthousiasme samen de schouders eronder zetten, maakt dat dit onderwerp daadwerkelijk gaat leven (D66).
Als uw raad hier meer bij betrokken wil zijn, dan nodig ik u daartoe van harte uit

Gezien het enorme oppervlak van de gemeente Westland is het wel belangrijk om realistisch te blijven. We kunnen niet alles, overal en tegelijkertijd. Maar we werken er keihard aan om te zorgen dat we zo veel mogelijk vergroenen, op de plekken die het meest urgent en/of kansrijk zijn en uiteindelijk bekijken we elke plek. Het nieuwe groen komt gewoon in ons beheer en in de cyclus van onderhoud en vervanging. Dus daarmee is het geborgd en blijft het niet bij snelle acties (D66). Bij renovatie van bestaand groen houden we rekening met biodiversiteit en klimaatbestendigheid. Kortom: het juiste groen op de juiste plaats.

Afval
Het zorgvuldig aanpassen van een afvalsysteem is een traject dat tijd vraagt. In 2023 hebben we de ambitie uitgesproken om eerst de basis op orde te brengen. We wilden rust creëren en zorgen voor een solide en betrouwbare werkwijze bij de afvalinzameling. Vervolgens zouden we onderzoeken waar verdere verbeteringen en efficiëntieslagen mogelijk zijn.
De afvalinzameling functioneert inmiddels goed en naar tevredenheid. Samen met HVC keken we naar mogelijkheden om de hoeveelheid restafval te verminderen en de dienstverlening te verbeteren. Daarbij hanteren we de afvaldriehoek: gemak voor inwoners, kosten en milieu.

Bij de ontwikkeling van het nieuwe afvalbeleid betrekken we de raad en onze inwoners. Dit traject is na de zomervakantie gestart. We hebben een enquête onder inwoners gehouden, organiseren raadswerkgroepen en leggen de verschillende stappen voor aan een klankbordgroep van ongeveer 60 inwoners.
Op deze manier werken we toe naar een voorstel dat op een breed draagvlak kan rekenen. De eerste inzichten geven vertrouwen. We zien mogelijkheden om de hoeveelheid restafval substantieel te verminderen. Daarbij willen we inwoners zo goed mogelijk ondersteunen. Dat is ook nadrukkelijk onze inzet.

De fractie CU-SGP vraagt in welk jaar we volledige kostendekkendheid verwachten voor de riool- en afvalstoffenheffing. Dat is niet eenvoudig te beantwoorden. Het gaat om twee verschillende beleidsterreinen, met ieder hun eigen financiële ontwikkelingen. Bovendien zijn er veel externe factoren die invloed hebben op de uiteindelijke kosten.
Voor de afvalstoffenheffing richten we ons, op basis van de huidige inzichten, op een kostendekkend tarief rond 2032 (WV). Als de omstandigheden gelijk blijven, verwachten we na begrotingsjaar 2027 geen vergelijkbare tariefstijgingen meer.
Een nauwkeurigere prognose is op dit moment niet te maken. Veel hangt af van het rijksbeleid en van de bereidheid van inwoners om mee te werken aan het verminderen van de hoeveelheid restafval. Juist daar ligt een belangrijke mogelijkheid om de kostenontwikkeling af te remmen (WV). Uiteraard heeft dit gevolgen voor de woonlasten. Daarbij merk ik op dat de woonlasten in Westland regionaal gezien rond het gemiddelde liggen.

Als we kijken naar de ontwikkeling van de afvalkosten in de afgelopen jaren, zien we dat deze in alle gemeenten vergelijkbaar zijn gestegen. Verschillende omliggende gemeenten hebben daarom al eerder hun tarieven verhoogd. Westland kiest ervoor de noodzakelijke tariefstijging gefaseerd door te voeren. Daarmee laten we de tarieven stapsgewijs aansluiten op de werkelijke kosten. De belangrijkste stijging vindt plaats in het komende jaar (CU-SGP, D66 en PRO).
De huidige bestemmingsreserve biedt onvoldoende ruimte om de geplande fasering nog veel langer te rekken. Wanneer we de verhoging verder uitstellen, is de reserve naar verwachting binnen twee begrotingsjaren niet meer toereikend.
Na de voorgestelde verhoging is Westland nog steeds een van de gemeenten met de laagste afvalstoffenheffing in de regio. Met deze aanpak nemen we onze verantwoordelijkheid en voorkomen we dat we de financiële gevolgen doorschuiven naar toekomstige generaties. Dat vind ik ook passen bij goed rentmeesterschap (CU-SGP).
Tegelijkertijd verwachten we met het nieuwe afvalbeleid inwoners beter te kunnen ondersteunen bij het verminderen van restafval. Daarmee kunnen we ook de verdere stijging van de kosten afremmen. Het amendement van CU-SGP over het gefaseerd invoeren van de verhoging van de afvalstoffenheffing moet ik ontraden. De verhoging wordt immers al gefaseerd ingevoerd. Wanneer we de bestemmingsreserve eerder aanspreken, leidt dat er naar verwachting toe dat we in de komende jaren grotere tariefstijgingen moeten accepteren. Daarmee komen we juist verder af te staan van de wens om op een verantwoorde manier toe te werken naar kostendekkende tarieven.

De motie van D66 vraagt naast een gefaseerde aanpak ook aandacht voor de kwijtscheldingen. Dat onderwerp neem ik graag mee in het lopende beleidstraject.
Ik vind het zinvol om te onderzoeken of de huidige werkwijze nog voldoende aansluit bij andere sociale regelingen. Ook moeten we kritisch kijken of de manier waarop we de kwijtschelding nu toepassen nog rechtvaardig is en past bij deze tijd.
De voorliggende motie ontraad ik. Tegelijkertijd doe ik graag de toezegging dat ik dit onderwerp meeneem bij de verdere uitwerking van het nieuwe afvalbeleid (D66).

Gemeentelijk vastgoed
Voor het gemeentelijk vastgoed zijn nieuwe onderhoudsplannen nodig. We moeten scherper in beeld hebben welke gebouwen op welke termijn onderhoud, reparaties of investeringen nodig hebben. Dan werken we planmatiger en worden we minder overvallen door acute problemen. Hierbij komt ook de verduurzaming van onze panden om de hoek kijken. Niet alleen omdat dit wettelijk een vereiste is, maar juist ook om als goede verhuurder onze huurders meer comfort te bieden, flinke kosten te besparen en om de waarde van ons vastgoed te behouden of vergroten (FvD).

Ik vind het goed om ook even terug te kijken naar een oude toezegging van vorig jaar. Tijdens de laatste begrotingsraad deed ik de toezegging om in te zoomen op de panden van de reddingsbrigade. Met een toenemend beroep op hun inzet ten behoeve van de veiligheid in onze kustgebieden, bleek dat de panden niet meer toereikend zijn voor inzet, training en opleiding. Inmiddels ligt er een concreet plan en worden de eerste stappen gezet om de verbeteringen door te voeren, zodat deze geweldige vrijwilligers weer jaren vooruit kunnen met hun waardevolle inzet.

Water, bodem en extreme weersomstandigheden.
In de buitenruimte hanteren we het uitgangspunt dat water en bodem sturend zijn. Als we iets vervangen of aanpassen kijken we altijd naar de toekomstgerichtheid van de gekozen oplossing. Dat is noodzakelijk en verstandig (CDA). *Voor de andere ruimtelijke ontwikkeling ligt dit complexer. De andere belangen zoals woningbouw, economie, bereikbaarheid en particulier eigendom, worden afgewogen in het omgevingsprogramma Water, Bodem, Groen. Dit biedt straks kaders.* Bij nieuwbouwplannen vragen we hier ook al aandacht voor en we doen verschillende acties om het thema bij particulieren te laten leven en met succes. We zien veel enthousiasme bij onze acties van inwoners die op hun eigen terrein ook maatregelen treffen teneinde schade en overlast door weersextremen op te vangen. Daarbij kiezen we bewust voor een aanpak die gericht is op inspireren en motiveren, in plaats van verplichten (D66).

Concreet werken we rond het thema droogte aan een betere voorbereiding. Bestuurlijk en ambtelijk zijn we in gesprek met het hoogheemraadschap. Dit jaar veroorzaakte de acute droogte en een ingesteld verbod op onttrekking een behoorlijke schade aan jonge aanplant en heeft met name de glastuinbouw sector en sportverenigingen voor grote uitdagingen geplaatst. Het komende jaar stemmen we meer af om dit soepeler laten te verlopen (D66).
Soms is een bijzondere situatie nodig om gezamenlijk tot concrete verbeteringen te komen. Het belangrijkste is dat we de ervaringen van dit jaar benutten om ervoor te zorgen dat we de volgende keer beter voorbereid zijn (LPF).

Onze inspanningen zijn in de eerste plaats gericht op het voorkomen van schade en overlast voor onze inwoners. Daarom vervangen we riolen en zorgen we ervoor dat in het geval van flinke buien het water af te voeren is (50Plus). Dit zijn geen maatregelen die we nemen vanuit een ideologische benadering van klimaatbeleid. Het gaat om verstandig omgaan met onze buitenruimte en het beschermen van de belangen van onze inwoners en ondernemers. Als we met praktische maatregelen schade door extreme weersomstandigheden kunnen voorkomen, moeten we die verantwoordelijkheid nemen (FvD).

Begraven
Onze begraafplaatsen liggen er, afgezet tegen het vastgestelde ambitieniveau, goed bij. Dat neemt niet weg dat we voortdurend kijken waar verbeteringen mogelijk zijn.
Binnenkort starten we een uitgebreider locatieonderzoek naar de mogelijkheden voor een crematorium. Op dit moment is nog geen concreet tijdpad te geven. Zodra duidelijk is welke keuzes voorliggen, komt het college hiermee terug naar uw raad (50PLUS).We onderzoeken de mogelijkheden voor samenwerking met vrijwilligers. Een groep inwoners heeft zich gemeld en

aangegeven hieraan een bijdrage te willen leveren. Het eerste gesprek met deze groep staat gepland. Ik zou het zeer waarderen als dit uitmondt in een mooie en duurzame samenwerking en ik span me daar graag voor in.
De motie van de LPF, die oproept tot een dergelijke samenwerking, omarm ik dan ook. Tegelijkertijd wil ik meegeven dat de behandeling van een motie ook ambtelijke capaciteit vraagt. Die capaciteit zet ik liever in voor het directe contact met de initiatiefnemers en het daadwerkelijk vormgeven van de samenwerking. Ik geef uw raad daarom in overweging om de moties niet in stemming te brengen en bijvoorbeeld toezeggingen zoals deze te accepteren. Dat scheelt veel ambtelijke inzet die op een andere manier beter tot z'n recht komt.

Beheer en onderhoud van de buitenruimte
Westland heeft een omvangrijk grondgebied met veel wegen, fietspaden, trottoirs, een uitgebreid en complex rioleringssysteem en tal van voorzieningen in de openbare ruimte. Gezien deze omvang ben ik van mening dat we onze buitenruimte op een goed niveau beheren.
Dat betekent uiteraard niet dat alles altijd goed gaat. Waar inwoners tekortkomingen signaleren, kunnen zij deze melden via de BuitenBeter-app.
We besteden nadrukkelijk aandacht aan de afhandeling van meldingen en de terugkoppeling aan inwoners. Het is immers niet voldoende om een melding alleen te registreren. Inwoners moeten ook kunnen rekenen op een zorgvuldige afhandeling en duidelijke communicatie over wat er met hun melding gebeurt.
Op dit moment laten we onze werkwijze onderzoeken door ambtenaren die gespecialiseerd zijn in het verbeteren van interne en externe dienstverlening. De resultaten moeten ons concrete handvatten bieden om onze werkwijze verder te verbeteren.
Zodra we over een langere periode inzicht hebben in de resultaten, informeer ik uw raad over de bevindingen.

Wanneer inwoners zich bij raadsleden melden omdat een melding niet goed is afgehandeld of omdat de terugkoppeling niet naar behoren is verlopen, dan hoor ik dat graag. Met een meldnummer is eenvoudig achterhalen wat er is gebeurd en wie bij de afhandeling betrokken was. Verschillende raadsleden maken hier al regelmatig gebruik van. Ik ervaar dat als een goede en effectieve manier om signalen vanuit de samenleving op te pakken en waar nodig verbeteringen door te voeren.

In de bijdragen van verschillende fracties, waaronder D66 en VVD, is aandacht gevraagd voor de relatie tussen het beheer en onderhoud van de buitenruimte en het veiligheidsgevoel van inwoners. Het veiligheidsgevoel is persoonlijk en verschilt per inwoner en per situatie. Het is daarom niet altijd eenvoudig om dit met fysieke maatregelen te beïnvloeden. Meer verlichting, camera's, kort gesnoeide struiken of het aanwijzen van hoofdroutes zijn opties. Tegelijkertijd zullen er altijd inwoners zijn die zich op bepaalde plekken minder prettig voelen of bewust voor een andere, soms kortere, route kiezen.
Dat betekent niet dat we signalen over onveilige locaties naast ons neerleggen. Meldingen over specifieke plekken beoordelen we zorgvuldig. Waar de situatie daarom vraagt, treffen we passende maatregelen om de veiligheid en het gebruik van de openbare ruimte te verbeteren (CDA en VVD).

Actieplan Overal Actief
In de vorige collegeperiode is gestart met het actieplan Overal Actief. Met dit actieplan werken we eraan om de buitenruimte zo veel mogelijk in te richten voor bewegen, ontmoeten en spelen. De aanpak is goed ontvangen. Ik ben dan ook blij dat we hiermee doorgaan. We willen de komende periode op nog meer plekken in de buitenruimte voorzieningen toevoegen die bewegen, ontmoeten en spelen stimuleren.
Daarmee dragen we bij aan een aantrekkelijke en actieve leefomgeving voor onze inwoners.

Vervolg
Ik sta klaar om mij opnieuw met lef en vertrouwen in te zetten voor ons mooie Westland.
Dat doe ik graag samen met het college, met alle fracties in uw raad, met onze ambtenaren en natuurlijk met onze inwoners en ondernemers. Iedereen die een bijdrage wil leveren aan een mooier en sterker Westland is daarbij welkom.
Ik heb er zin in!

Nu het overzicht van de moties en de collegereactie daarop:

Moties/ amendementen	Partij	Ontra-den	Geen be-zwaar	Overbodig	Oordeel raad	toezegging
Amendement - inzake gefa-seerd invoeren van verho-ging afvalstoffenheffing	CU-SGP	X				
Motie beperking stijging ge-meentelijke lasten	Wv	X				
Motie onderhoud begraaf-plaatsen	LPF		X			
Motie inzake zachte landing afvalstoffenheffing	D66	X				

Met een vriendelijke groet,

Michiel Ferwerda